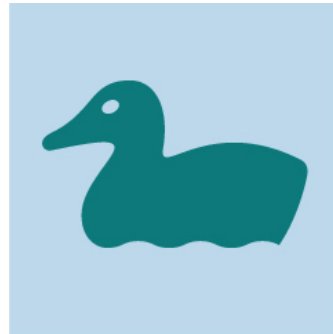

ALINGSÅS
KOMMUN

Tillsyns- och verksamhetsplan

2021

UTKAST 21-02-04

Datum för rapporten och antagen av MN § x datum

Diarienummer: XXX

Innehåll

Miljöskyddsnämndens uppdrag.....	2
Sammanträden.....	2
Mål för verksamheten.....	2
Organisation.....	2
Tillgängliga personalresurser.....	3
Ekonomiska förutsättningar och åtgärder.....	3
Prioriterade aktiviteter inom verksamhetsutveckling.....	4
Prioriterade aktiviteter inom tillsyn och handläggning.....	5
Avlopp.....	6
Värmepumpar.....	7
Dagvatten.....	7
Lantbruk.....	8
Miljöskydd.....	9
Förorenade områden, nedlagda deponier, hantering av massor, fysisk planering.....	10
Kemikalier, köldmedia och cisterner.....	11
Oljeavskiljare.....	11
Naturvård och vattenvård.....	12
Livsmedel.....	14
Hälsoskydd, strandskydd och fysisk planering.....	15
Alkohol, tobak och receptfria läkemedel.....	17
Kompetensutveckling.....	17
Avtal och samverkan.....	17
Uppföljning.....	18

Miljöskyddsnämndens uppdrag

Miljöskyddsnämnden ska enligt miljötillsynsförordningen årligen ta fram en plan för det tillsynsarbete som genomförs enligt miljöbalken. Varje medlemsstat ska också enligt EU:s förordning om livsmedelskontroller¹ ta fram en nationell kontrollplan. Den nationella kontrollplanen omsätts sedan i den operativa verksamheten i varje kommun. Kontrollplanen för Alingsås kommun finns som ett separat dokument men resurser och arbetsuppgifter finns också beskrivna i det här dokumentet.

Inom områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel finns inget lagkrav att ta fram en samlad tillsynsplan. Miljöskyddsnämnden har dock valt att all lagstadgad verksamhet ska ingå i tillsyns- och verksamhetsplanen för att få bästa fördelning av resurserna mellan de olika verksamhetsområdena.

Tillsyns- och verksamhetsplanen utgår från den behovsutredning som miljöskyddsnämnden beslutade 20 oktober 2020 samt nämndens budget som beslutades 15 december 2020. Planen omfattar dels tillsynsarbetet och dels övrigt arbete t ex verksamhetsutveckling.

I tillsyns- och verksamhetsplanen ingår också naturvårdstillsyn och andra naturvårdsfrågor.

Sammanträden

Nämnden har planerat in elva ordinarie möten enligt beslut i miljöskyddsnämnden. Varje nämndmöte föregås av ett presidium två veckor före och sammanträde med miljöskyddsnämndens arbetsutskott en vecka före nämndens sammanträde. I akuta ärenden finns delegation till ordförande. Presidiet deltar i regelbundna träffar med presidiet i samhällsbyggnadsnämnden för att diskutera gemensamma frågor. Under året kommer också två digitala miljöpolitiska forum att anordnas.

Mål för verksamheten

Miljöskyddsnämnden har som mål att all planerad tillsyn i tillsyns- och verksamhetsplanen ska genomföras under året och har satt upp det som ett särskilt mål för verksamheten under 2021.

Genom den tillsyn som verksamheten utför under 2021 kommer den att bidra till målen i Agenda 2030, bland annat god hälsa och välbefinnande, rent vatten och sanitet, bekämpa klimatförändringarna samt hav och marina resurser. Verksamheten kommer också att bidra till Sveriges miljömål, bland annat giffri miljö, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet och god bebyggd miljö samt till att målen i åtgärdsprogrammet inom vattenförvaltningsförordningen kan uppnås.

Andra mål för verksamheten är att bidra till att företagsklimatet förbättras i kommunen, t ex genom ett gott bemötande och god information både via den information och e-tjänster som finns på hemsidan men också genom snabba och kompetenta svar på frågor via telefon och e-post. Handläggningstiderna ska också hållas inom lagstadgad tid för att underlätta för företag och enskilda att leva och bedriva verksamhet i kommunen.

Organisation

Det pågår en utredning om sammanslagning av miljöskyddskontoret och samhällsbyggnadskontoret som förväntas bli klar under våren 2021. Miljöskyddskontoret består för närvarande av två avdelningar, avdelningen för livsmedel och hälsa samt avdelningen för miljö och vatten. Den tredje avdelningen, miljöstrategiska avdelningen, har upplösts som avdelning och personalen har placerats ut på olika avdelningar på samhällsbyggnadskontoret och miljöskyddskontoret.

Sedan augusti 2020 har miljöskyddskontoret en tillförordnad förvaltningschef. Utöver det finns två avdelningschefer, en för vardera avdelningen. Avdelningscheferna på miljöskyddskontoret ingår i en gemensam ledningsgrupp med samhällsbyggnadskontoret.

På avdelningen för miljö och vatten finns för närvarande fjorton miljöskyddsinspektörer, två administratörer och en kommunekolog. På avdelningen för livsmedel och hälsa finns nio miljöskyddsinspektörer och en administratör. Miljöskyddskontoret har också tillgång till resurser

¹ (EU) nr 2017/625

(deltid) från samhällsbyggnadskontoret i form av en ekonom, en verksamhetsutvecklare och en nämndsekreterare.

Tillgängliga personalresurser

Tillsynstiden per heltidsanställd kommer under 2021 att ökas från 1000 timmar till cirka 1100 timmar per heltidstjänst för att få mer tillsyn utförd. Genom minskad tid för verksamhetsutveckling och genom ökad digitalisering och administrativa effektiviseringar bör förändringen kunna göras utan negativ påverkan på arbetsmiljön.

En heltidstjänst omfattar cirka 1600 timmar exklusive semester och annan frånvaro. Det betyder att för varje handläggare- och inspektörstjänst finns cirka 500 timmar per år att tillgå till annat än tillsyn. Av de 500 timmarna åtgår uppskattningsvis 400 timmar till kompetensutveckling, rådgivning och information, övergripande planering, samverkan med andra kommuner och myndigheter samt intern samverkan, APT:er, personalaktiviteter och egenadministration. Det återstår därmed cirka 100 timmar per handläggartjänst till verksamhetsutveckling.

Utöver dessa resurser kommer miljöskyddskontorets avdelningschefer. Administratörerna kan förväntas lägga cirka 100 timmar per årstjänst på verksamhetsutveckling och kommunekologen cirka 30 timmar. Verksamhetsutvecklaren som idag arbetar 75% bedöms bidra med cirka 700 timmar till miljöskyddskontoret.

Tabell 1 Tillgängliga resurser för tillsyn och verksamhetsutveckling under 2021.

Typ av tjänst	Antal tillgängliga årstjänster	Totalt antal tillgängliga timmar utifrån årstjänster	Varav timmar för tillsynsarbete	Varav timmar för verksamhetsutveckling	Varav timmar för övrigt arbete
Tf förvaltningschef ²	1				
Avdelningschefer	2	3 200	-	700	2 500
Verksamhetsstöd					
- administration	2,1 ³	3 360	-	200	3 140
- budget och ekonomi ⁴	0,5	-	-	-	-
- nämndsekreterare ³	0,5	-	-	-	-
- verksamhetsutveckling ³	0,75	1 200	-	700	-
Miljöskyddsinspektörer och handläggare livsmedel och hälsa	8,3	13 280	9 130	830	3 320
Miljöskyddsinspektörer och handläggare miljö och vatten	13,4	21 440	14 740	1 340	5 360
Kommunekolog	1	1 600	60	30	1 480
SUMMA			23 930	3 800	15 800

Ekonomiska förutsättningar och åtgärder

Miljöskyddsnämnden har under de senaste sex åren haft tillfälligt kommunbidrag för inventering av enskilda avlopp. År 2019 var kommunbidraget 1 000 tkr och för år 2020 var det 500 tkr. Detta bidrag har upphört 2021. Kommunfullmäktige har också beslutat att kommunen inte ska ta betalt för den planerade årliga livsmedelskontrollen under 2021, totalt cirka 1 500 tkr. Miljöskyddsnämnden har fått ett tillfälligt kommunbidrag på 1 250 tkr för detta. Därutöver finns på grund av organisationsförändringar ett underskott på ytterligare 750 tkr för 2021 jämfört med 2020.

För att kompensera för underskotten 2021 kommer följande åtgärder att vidtas:

² Delas mellan samhällsbyggnadskontoret och miljöskyddskontoret

³ Totalt 2,55 årstjänster. Hänsyn har dock tagits till en pensionsavgång vid halvårsskiftet.

⁴ Anställd på samhällsbyggnadskontoret, tjänsten köps in till miljöskyddskontoret.

- **Öka tillsynstiden:** Tillsynstiden per heltidsanställd handläggare och inspektör kommer att ökas från 1000 timmar till cirka 1100 timmar per år.
- **Höja taxan för miljöbalkstillsyn:** I november 2020 höjdes taxan för miljöbalkstillsyn från 950 kr till 1000 kr per timme, vilket förväntas ge genomslag på intäkterna under 2021. Höjningen skedde genom en indexuppräkning från 2018. Under 2021 kommer miljöbalkstaxan att utredas och göras om enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) nya m. Det kommer troligen att leda till ytterligare höjning av taxan. Eftersom det är ett större arbete kommer den nya taxan troligen att kunna börja gälla först under andra halvan av 2021.
- **Utföra tillsynen mer resurssnålt:** För att utföra kontrollerna mer resurssnålt kommer verksamheten, där så är möjligt att använda alternativa sätt att bedriva tillsyn som inte tar lika mycket tid. En kontroll kan för att hushålla med resurser t ex utföras administrativt genom uppföljning av egenkontroller, revisioner, digitalt, foton osv. Det kan ge utrymme för att utföra fler kontroller inom vissa verksamhetsområden. Under året kommer också kontroller med hjälp av digitala verktyg att genomföras på prov t ex att verksamhetsutövaren kan gå runt med telefon eller laptop och filma olika delar utifrån inspektörens önskemål. Verksamheten kommer också att delta i projekt som samordnas av t ex Miljösamverkan Västra Götaland eller av nationella myndigheter. Även inom projekten kommer verksamheten att arbeta för att göra relevanta avgränsningar och prioriteringar. Mer tid för tillsyn kan också frigöras för handläggarna genom att nya arbetssätt utvecklas att administrera och dokumentera samt genom att nyttja ärendehanteringssystemets möjligheter på ett bättre sätt.
- **Överväga tillsättningen av vikarier:** Tillsättning av vikarier vid t ex längre sjukskrivningar eller föräldraledigheter kommer att prövas innan de tillsätts för att kunna reglera personalkostnaderna om inte övriga åtgärder ger tillräckligt resultat.

Prioriterade aktiviteter inom verksamhetsutveckling

Aktiviteterna är hämtade från behovsutredningen och har i detta dokument preciserats och prioriterats. De aktiviteter som prioriterats har tidsatts för att inte överstiga det resursutrymme som kommer att finnas under 2021 enligt tabell 1. De aktiviteter som inte kommer att prioriteras under 2021 finns med i tabellen men har inga timmar uppsatta. Förklaring till varför de prioriterats ned finns i texten.

Digitalisering – utveckling av e-tjänster, hemsida och digital ärendehantering.	
• Fortsatt utveckling av e-tjänster.	200 tim
• Utveckling av informationen på hemsidan: skapa hemsidegrupp och utveckla informationen (4 personer x 100 tim).	400 tim
• Driftgrupp Ecos för hantering av driftsfrågor i ärendehanteringssystemet Ecos, utveckling av funktioner samt vara stöd för övriga medarbetare. (6 personer x 100 tim)	600 tim
• Projekt: Utveckling av rapportfunktion för att ta ut statistik ur Ecos.	200 tim
• Projekt: Elektronisk signering i Ecos	100 tim
Fortsatt utveckling och förbättring av arbetsprocesser, rutiner, mallar och klarspråk.	
• Utveckla processer för samråd i plan- och bygglovsärenden.	300 tim
• Processutveckling inom de enskilda verksamhetsområdena.	300 tim
• Utveckling av nya rutiner och uppdatering av befintliga rutiner. Ändring av namn och övriga uppgifter vid en ev. sammanslagning med samhällsbyggnadsförvaltningen.	450 tim
• Ta fram en tillfällig lösning för tidredovisning i Excel samt genomföra en förstudie tillsammans med samhällsbyggnadskontoret för ett digitalt tidredovisningssystem. Om resultat av förstudien blir positivt införs systemet ev. under året.	100 tim
• Ta fram en ny dokumenthanteringsplan för alla handlingar som hanteras i verksamheten plus genomföra gallring i arkiv.	190 tim
• De viktigaste grundläggande mallarna uppdaterades 2020, därav inte prioriterat 2021.	0 tim

<ul style="list-style-type: none"> Viss språkgranskning kommer ske inom ramen för det löpande tillsynsarbetet. Ett klarspraksprojekt genomfördes under 2020, därav inte prioriterat 2021. 	0 tim
<ul style="list-style-type: none"> Delta i Frontdesk 	100 tim

Höja kvalitén ytterligare genom kompetensutveckling, samsyn, systematiskt kvalitetsarbete och juriststöd efter behov. <ul style="list-style-type: none"> Klarspråk, tydlighet, samsyn och rättssäkerhet i beslut och yttranden. 	300 tim
Utveckla prioriteringen i tillsynen så att den blir mer riskbaserad. <ul style="list-style-type: none"> Riskbaserad tillsyn tillämpas till viss del idag men målet är att tillämpa det mer systematiskt i framtiden där det är möjligt. Tillsynsinsatserna ska stå i proportion till den påverkan som verksamheten eller åtgärden kan orsaka. En mer utvecklad riskanalys än vad som finns idag ska tas fram som gör det möjligt att formulera mer detaljerade lokala mål för verksamheten i budget 2022. 	200 tim
Utveckla användningen av GIS-kartor så att t ex enskilda avlopp, värmepumpar, förorenad mark, servitut, bygglov, kulturvärden med mera kan ses av handläggare det vill säga ge möjlighet att arbeta med mer heltäckande information om ett geografiskt område. <ul style="list-style-type: none"> Genomföra en förstudie tillsammans med samhällsbyggnadskontoret Genomförandeprojekt prioriteras inte under 2021 	80 tim 0 tim
Översyn av taxor för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område utifrån SKR:s nya vägledning. <ul style="list-style-type: none"> Ta fram underlag till ny miljöbalkstaxa 	200 tim
Översyn av alkoholtaxan för matserveringar för att göra den mer anpassad till volymerna av alkohol som säljs. <ul style="list-style-type: none"> Ta fram förslag till ny beräkningsmodell och eventuellt underlag till beslut i kommunfullmäktige. 	80 tim
Summa verksamhetsutveckling 2021	3 800 tim

Prioriterade aktiviteter inom tillsyn och handläggning

Nämnden anger följande vägledande prioriteringar för tillsynen när olika aktiviteter måste vägas mot varandra.

1. Handläggning av ärenden där det finns allvarig risk för olägenhet eller skada på miljön eller människors hälsa
2. Tillsyn och kontroll av verksamheter med fast årlig avgift
3. Ansökningar om tillstånd och anmälan av verksamheter
4. Planerade tillsynsinsatser på övriga verksamheter
5. Remisser

Nämndens vägledande prioriteringar kommer att följas. Tillsynsverksamhet som har fast årsavgift samt ansökningar och anmälningar kommer att handläggas i första hand. Därefter kommer den extra tid som avsatts för tillsyn att användas till att genomföra ett utökat antal planerade tillsynsinsatser (timdebiterade). Hur tiden fördelas mellan dessa områden framgår i tabellerna under respektive verksamhetsområde.

Om den händelsestyrda tillsynen behöver begränsas under året kommer de ärenden som kan ha allvariga konsekvenser för miljön eller människors hälsa att prioriteras. Övriga klagomål kommer att hanteras på ett enklare sätt initialt och utredas närmare när utrymme finns i verksamheten.

Arbetet med svar på remisser kommer att utvecklas under året (process och omfattning) och bedöms därför kunna genomföras fullt ut.

Alla aktiviteter som togs upp i behovsutredningen inom varje enskilt verksamhetsområde finns med i tillsynsplaneringen. De aktiviteter som inte är prioriterade har noll timmar i tabellerna. Vissa aktiviteter har ett högre antal timmar än i behovsutredningen. Det beror exempelvis på att periodiserade kontroller omfördelats mellan åren så att mer tillsyn kan genomföras under 2021. Förklaringar till omprioriteringar finns i texten under respektive verksamhetsområde.

Avlopp

Aktivitet	Antal	Uppskattad tid per styck i BU (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Handläggning avloppsansökningar	250-300*	8 tim	2400	2250
Tillsyn avloppsanläggningar (< 25 pe)	330	4 tim	1720	1320
Tillsyn större avloppsanläggningar (25 -200 pe, tillsyn vartannat år - totalt 12 st)	6	7 tim	40	40
Uppföljning avloppsanläggningar med brister vid tillsyn	400**	4 tim	1200	1600
Handläggning förelägganden	100	3 tim	300	300
Handläggning klagomål	20	10 tim	200	200
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t ex överklaganden, riskklassning, registervård, allmänna frågor, planering av tillsyn)			300	50 (överklaganden)
Samverkan internt och externt för samsyn, kontrollstöd, nätverk, referensgrupper			200	200
SUMMA (timmar)			6360	5960

*Antalet avloppsansökningar beror på omfattningen av ny tillsyn och uppföljning

**I BU planerades att 300 avloppsanläggningar skulle följas upp men vid närmare analys har det framkommit att behovet är 470

Målet är att vi liksom tidigare ska klara 100% av avloppsansökningarna inom lagstadgad tid. Utöver ny tillsyn av enskilda avlopp behöver uppföljning av tidigare ställda krav och gamla ärenden prioriteras högre. Mängden ärenden att följa upp har ökat för varje år d.v.s. det skapas för närvarande fler ärenden än vad vi hinner följa upp. Detta resulterar i långa åtgärdsstider för fastighetsägare som behöver drivas på. En större del av den planerade tillsynstiden kommer därför att läggas på uppföljning av äldre ärenden än vad som angavs i behovsutredningen.

Vi planerar att genomföra uppföljningen med ett delvis nytt arbetssätt där vi fokuserat arbetar med uppföljning vissa förbokade dagar. Syftet med det nya arbetssättet är att ge högre prioritet åt uppföljning och skapa ett mer systematiskt och effektivt arbetssätt i dessa ärenden. Uppföljning kommer att generera ansökningar på samma sätt som ny tillsyn. Det finns för närvarande ca 470 fastigheter med bristfälliga avlopp att följa upp.

Tillsynen kommer att aviseras i brev och sker sedan på plats om inte fastighetsägaren dömer ut anläggningen själv. I och med den nya mallen för tillsynsbrevet har fler fastighetsägare dömt ut sin avloppsanläggning utan tillsynsbesök och den nya mallen har även lett till fler bokade besök än innan. Ett nytt arbetssätt med snabba förelägganden och förbud i ärenden är på väg att genomföras som på sikt kommer att leda till högre åtgärdsstakt och mindre behov av uppföljning.

Slutbesiktning av avloppsanläggningar sker numera nästan enbart med sluddokumentation i form av entreprenörsrapport och foton av avloppsanläggningen vilket har förkortat handläggningstiden på avloppsansökningar något. Även uppföljning sker ofta genom att dokumentation skickas in till miljöskyddskontoret.

Tillsynstakten för de anläggningar som ej fått ett första tillsynsbesök ännu kommer alltså att vara lägre än vad som planerades i behovsutredningen (BU). Det gäller framförallt fastigheter i södra delen av kommunen. Å andra sidan kommer mer resurser att läggas på uppföljning av ärenden som påbörjats än vad som angavs i BU. Detta kommer att leda till en bättre ärendebalans för enskilda avlopp.

Värmepumpar

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Handläggning ansökan/anmälan värmepumpar	70*	4 tim	320	280
Tillsyn och handläggning klagomål värmepumpar			60	50
Registervård och samsyn			30	50
SUMMA (timmar)			410	380

*I BU antogs 80 anmälningar/ansökningar komma in

Vi kan inte styra över hur många ansökningar om borrning för värmepumpar som kommer in. Under 2020 kom färre än beräknat och prognosen för 2021 är 70 ansökningar/anmälningar vilket är något lägre än vad som angavs i BU. Klagomålen beräknas minska i motsvarande omfattning.

Ingen planerad tillsyn kommer att ske under året utan tillsyn genomförs endast som följd av klagomål. Vid klagomål görs platsbesök och vi begär in redovisning av driftstörningsrapport.

Dagvatten

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Anmälan och tillsyn av dagvattenanläggningar	30*	6*	150	180
Fysisk planering (planyttranden, bygglovsremisser, plangrupper), allmänna frågor, samverkan internt och externt			150	150
Registervård			50	70
SUMMA (timmar)			350	400

* Till BU hade antaganden om antal och tid per styck ej tagits fram

Information om anmälningsplikten för en dagvattenanläggning ska formuleras och läggas ut på Alingsås kommuns webbplats tillsammans med en e-tjänst för anmälan.

Tillsyn av dagvattenanläggningar är tänkt att ske i projektform enligt vägledning från Miljösamverkan Västra Götaland. Tillsynen inleds med kartläggning av dagvattenanläggningar där redan registrerade objekt söks fram i Ecos. De verksamhetsutövare som förekommer kartläggs. Det kan t.ex. vara Trafikverket, den kommunala VA-huvudmannen eller fastighetsägare till parkeringsytor.

Verksamhetsutövarna uppmanas därefter att skicka in övergripande uppgifter om sina dagvattenanläggningar och nya objekt kan sedan läggas till utifrån denna kartläggning. Tillsyn kan därefter ske baserat på risk alternativt med inriktning på en viss verksamhetsutövare.

Många verksamheter som ingår i den ordinarie miljöskyddstillsynen bedöms ha en stor dagvattenpåverkan och därmed en direkt påverkan på recipienten. Det saknas idag rutiner för hur tillsynen av dagvattenhanteringen ska ske på dessa objekt och det kan bli aktuellt att samverka kring detta med ansvariga miljöskyddsinspektörer.

Jämfört med BU kommer mer tid att läggas på anmälan och tillsyn av dagvattenanläggningar.

Lantbruk

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
DE = djurenhet				
Tillsyn djurhållare med >2 - 10 DE (tillsyn vart 6:e år – totalt antal 300)	50	4 tim	200	400
Tillsyn djurhållare med >10 – 30 DE (tillsyn vart 5:e år – totalt antal 20)	4	5 tim	20	20
Tillsyn djurhållare med > 30 – 100 DE (tillsyn vart 3:e år – totalt antal 10)	3	6 tim	20	20
Tillsyn djurhållare med >100 – 400 DE (tillsyn varje år – totalt antal 1)	1	9 tim	10	10
Tillsyn växtodlare ≤ 10 ha (tillsyn vart 10:e år – totalt antal ca 750)	75	4 tim	300	0* Bakas in i tillsyn av djurhållare med 2-10 DE
Tillsyn växtodlare > 10 – 100 ha (tillsyn vart 7:e år – totalt antal ca 400)	58	4,5 tim	260	260
Tillsyn växtodlare > 100 ha (tillsyn vart 5:e år – totalt antal 20)	4	5 tim	20	30
Tillsyn animaliska biprodukter			30	0 *Bakas in i tillsyn av djurhållare
Tillsyn av sprutförare	60	1 tim	60	0 *Bakas in i tillsyn av växtodlare
Handläggning ansökan användning av bekämpningsmedel i vattenskyddsområde			10	10
Handläggning klagomål			50	50
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t ex förelägganden, överklaganden, registervård, allmänna frågor, planering av tillsyn)			100	150
Samverkan internt och externt för samsyn, kontrollstöd, nätverk, referensgrupper			50	50
SUMMA (timmar)			1130	1000

Fokus kommer att ligga på tillsyn av djurhållare med 2-10 DE. Det är här vi tror att tillsynen kommer att ge mest miljönytta. Djurhållare som har mer än 10 DE har oftast bra kunskap om lagstiftningen och kontrolleras i vissa fall även av kontrollorgan (exempelvis KRAV och Arla) eller andra myndigheter. Hos hästhållare och övriga djurhållande hobbyverksamheter kan kommunens besök ibland vara den första kontakten man har med myndigheter.

Växtodlare med mellan 10-100 hektar odlingsmark kommer också att prioriteras eftersom det är inom denna grupp som de flesta besprutande växtodlarna ingår.

Majoriteten av lantbrukstillsynen bör utföras på plats, detta gäller speciellt djurgårdar. Vid tillsyn av växtodlare kommer vi att satsa på att följa upp verksamheternas egenkontroll genom att exempelvis begära in sprutjournal, sprutförarintyg, växtodlingsplan, godkännande av spruta och eventuellt bild på förvaring av bekämpningsmedel.

Inom lantbruksprojektet bör riktad tillsyn ske inom specifika geografiska områden. Exempel på detta är Antens avrinningsområde och vattenskyddsområden inom kommunen. Detta för att effektivisera arbetsprocessen och för att tillsyn i dessa typer av områden ger hög miljönytta.

Jämfört med BU kommer alltså fokus att ligga mer på tillsyn av djurhållare med 2-10 DE och på växtodlare med mellan 10-100 ha odlingsmark. Den totala tillsynstiden för lantbruk har dragits ner med drygt 10% jämfört med BU.

Miljöskydd

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
B-objekt MFV (årlig avgift)	15	Varierar stort	500	500
C-objekt MFV (årlig avgift)	90	Varierar stort	1200	1200
Timdebiterade B- och C-objekt			300	300
Anmälan C-objekt (t.ex. tillfällig verksamhet som krossning)	15 - 25	Varierar stort	500	500
U-objekt timavgift (komplett register saknas, finns troligen flera tusen, 160 i Ecos, prioritering får göras)			750	400
U-objekt årlig avgift	ca 35 – 50		100	100
Klagomål och miljöolyckor			500	500
Komposter			20	20
Vattenverksamheter, remisser			100	100
Nedlagda deponier	7		250	250
Händelsestyrda ärenden förorenad mark	20		350	350
Planerad tillsyn av förorenade områden*			0	600
Fysisk planering t.ex. hantering av FO i plan- och bygglovsskeden inklusive remisser	25		250	250
Rivningsärenden inklusive remisser	15		100	100
Köldmedia: Årsrapporter, anmälan samt tillsyn av kylentreprenörer	110 årsrapporter	2 tim	300	300
Cisterner (> 230 totalt): Skrotning och besiktning och även inventering och tillsyn av cisterner i vattenskyddsområden	Varierar år från år		100	100
Projekt inom kemikalier 6 st förslag fanns i BU med varierande resursbehov**	1	ca 250 tim	1500 (om alla projekt görs)	300
Oljeavskiljare	Uppdaterat register finns ej		250	230
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t.ex. inrapportering till myndigheter, förelägganden, MSA (miljösanktionsavgift), överklaganden, riskklassning, registervård, allmänna frågor, kommunikation, rådgivning, planering av tillsyn)			700	700
Samverkan internt och externt för samsyn, kontrollstöd, nätverk, referensgrupper			200	200
SUMMA (timmar)			8000	7000

* Ny post, låg inbakat under andra rubriker i BU

** Ett av projekten har valts ut förutom det interna Uppströmsprojektet i kommunen som redan pågår

Övergripande om tillsyn inom miljöskydd

Årlig tillsyn för B-, C- och U-objekt skall genomföras med högsta prioritet och anmälningar för miljöfarlig verksamhet ska hanteras inom lagstadgad tid. Även timbaserad tillsyn av B- och C-verksamheter samt klagomål, miljöolyckor och remisser för bl.a. vattenverksamheter behöver genomföras. Resursbehoven inom dessa områden kan eventuellt minskas på sikt t.ex. genom att ta fram nya rutiner, effektivisera arbetssätt, satsa på förebyggande arbete med bl.a. Trafikverket samt samarbete/samsyn med SBK och Räddningstjänsten. Klagomål kan röra sig om t.ex. nedskräpning, dumpning av massor, buller, damning, grumling, skrotbilar m.m. och här är det viktigt att hitta rätt ambitionsnivå vid hantering av ärenden. Uppföljning av miljöolyckor och eventuellt stöd till Räddningstjänsten i den akuta olycksfasen är en ny arbetsuppgift för gruppen.

Ambitionen i BU var att satsa mer på tillsynen av små verksamheter eftersom den varit eftersatt och behöver periodiseras på ett mer systematiskt och riskbaserat sätt. Detta har inte varit möjligt i så stor

utsträckning som önskat. Vi prioriterar 2021 att fortsätta avgiftsklassa små verksamheter så att ytterligare branscher får årlig avgift och därmed omfattas av regelbunden tillsyn. Planen är även att utöka U-tillsynen inom vattenskyddsområden och andra känsliga recipienter som t.ex. Mellbyån och Sävån.

Nedanstående metod föreslås för arbetet:

- a) Välj avgränsning.
- b) Definiera viktiga påverkanskällor/risker.
- c) Identifiera verksamhetsutövare (t.ex. genom att i företagsregister söka på verksamheter inom berörda postnummer, se över verksamheter i Ecos etc).
- d) Prioritera verksamheter (eller branscher) på ett riskbaserat sätt.
- e) Välj ut de verksamheter (eller branscher) där tillsyn ger mest miljönytta och som bedöms hinnas med under verksamhetsåret (samt ger intäkter/är debiterbara).
- f) Sätt mätbara mål för tillsynsarbetet.
- g) Begär eventuellt in uppgifter för valda verksamheter.
- h) Utför tillsyn (platsbesök eller administrativ tillsyn kan bero på bransch). Om möjligt, kan tillsyn samordnas med andra tillsynsinsatser inom förvaltningen.
- i) Efterarbete (rapport, kommunikering, bedömning, avslut).
- j) Överväg om verksamheterna ska ha årlig avgift, görs i så fall separat
- k) Målfuppföljning.

Ett alternativt arbetssätt är att rikta sig mot en specifik bransch inom hela kommunen. Tidigare branscher som tillsynats i Alingsås är bl.a. fordonstvättar, frisörer och tandläkare. En initial kartläggning med hjälp av företagsregistret kan ge vägledning om lämplig bransch/-er.

Då antalet timmar för den utökade U-tillsynen är begränsat kan endast ett begränsat antal verksamheter (eller branscher) tillsynas under 2021. Prioriteringen görs på ett riskbaserat sätt.

Förorenade områden, nedlagda deponier, hantering av massor, fysisk planering

Följande tillsyn och projekt kommer att prioriteras:

- Fortsatt prioritering av Mariedalsdeponin, Lycke och Mjölseredsdeponin
- Tillsyn av återvinning av avfall för anläggningsändamål och klagomål på deponering av avfall/massor
- Prioritering av tillsyn av kommunens hantering gällande förorenad mark eller objekt som kommunen är ansvarig för
- Egeninitierad planerad tillsyn av förorenade områden exklusive deponier då vi ser att tillsyn av objekt i riskklass 1-2 ger hög miljönytta
- Det tillsynsprojekt om massor som påbörjades 2020 kommer att slutföras under året

Mariedalsdeponin, Lycke, och Mjölseredsdeponin kommer granskas och nya beslut fattas för att driva utredningarna och åtgärderna framåt. För övriga deponier kommer vi att göra en kartläggning och riskbedömning för att bedöma framtida tillsynsbehov. Det finns även behov av att följa upp och genomföra tillsyn av hittills helt outredda deponier genom t.ex. inventering i ärendesystemet och genom att intervjua personer på kontoret med god lokalkännedom.

Vi planerar att utveckla hanteringen av anmälningsärenden samt även ha kontinuerlig tillsyn av massärenden. Bättre rutiner vid klagomål eller förekomst av dumpade massor/avfall kommer att utarbetas. Mer tillsyn kommer att göras ute i fält för att få en helhetsbild av dessa ärenden. Genom att lägga tid på förebyggande arbete kan vi arbeta för att förhindra att områden blir förorenade p.g.a. felaktigt hanterade schaktmassor. Vi kommer även att utföra skrivbordstillsyn av verksamheter som hanterar massor. Information till Bygglövs- och Planenheterna kommer att tas fram som de kan använda i sin handläggning.

Kommunens styrdokument och prioritering av förorenad mark kommer att granskas och en dialog kommer att inledas och i förlängningen kan krav komma att ställas på t.ex. gatuenhetens hantering av massor vid markarbeten.

En planering har gjorts för förorenade områden exklusive deponier. Bland annat ska det göras en klassning av ännu ej riskklassade objekt i branschklass 1-2. En uppskattning är att 23 stycken av dessa objekt har hög prioritet att utredas och åtgärdas på grund av risk för påverkan på människors hälsa och miljön. 15 stycken av dessa är verksamheter som hanterat klorerade alifater och 4 stycken

är brandövningsplatser där släckmedel innehållande PFAS-ämnen troligen har använts. Det ska dock tilläggas att vi har 312 stycken ej inventerade både nedlagda och pågående verksamheter i branschklass 1-2 som behöver ses över inför bedömning av framtida tillsynsbehov.

Kemikalier, köldmedia och cisterner

Tillsyn av kemikalier sker inom nästan all miljötillsyn av B-, C- och U-objekt. I år prioriterar vi utöver det att delta i Kemikalieinspektionens projekt gällande tillsyn av bekämpningsmedel i detaljhandeln. Vi bedömer att detta projekt är ett tidseffektivt sätt att bedriva tillsyn eftersom Keml gör mycket av förberedelsearbetet och leder projektet. Färdigt tillsynsmaterial och instruktioner tas fram och handläggarna ute i kommunerna får även möjlighet till samverkan och ökad kompetens. Miljöskyddskontoret kommer också att fortsätta att delta i kommunens Uppströmsprojekt som leds av SBK och som ska avslutas under året.

För köldmedia handlar arbetet om att granska årsrapporter, skrotning och installation av anläggningar samt registervård. Uppgifterna i Ecos gällande köldmediaanläggningar behöver gås igenom för att säkerställa att de är aktuella. Tillsyn av hantering av köldmedia i fordonsverkstäder görs i ordinarie C- och U-tillsyn.

När det gäller cisterner innebär tillsynen att handlägga ärenden om skrotning, anmälan och ansökan samt remisser från räddningstjänsten gällande tillstånd för brandfarlig vara.

Oljeavskiljare

Ca 10 anmälningar av nya oljeavskiljare kommer in varje år. Dessa tar uppskattningsvis 50 timmar i anspråk.

Utöver att ta emot anmälningar kommer vi under året att driva ett projekt med skrivbordstillsyn enligt nedanstående steg. Syftet är att få information om oljeavskiljare som vi ännu inte har någon kännedom om.

- Inventera och ta fram en lista på verksamheter som skulle kunna ha oljeavskiljare. Detta kan innefatta både verksamheter vi har i Ecos utan oljeavskiljare anmäld och verksamheter vi hittar i företagsregistret SCB Nära. Vi planerar att prioritera kategorin fordonsservice och drivmedelshantering och att välja ut ca 50 verksamheter vilket uppskattningsvis tar ca 40 timmar.
- Skicka ut brev till de 50 verksamheterna där vi begär in information om deras verksamhet, oljeavskiljare, skötsel och underhåll. Eventuellt som en blankett att fylla i och skicka tillbaka till oss. Formulering och utskick av brev beräknas ta ca 15 timmar.
- Följa upp svaren vi får in vilket beräknas ta ca 2,5 timma per verksamhet i genomsnitt.

Naturvård och vattenvård

Aktivitet	Antal	Tid/ styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Tillsyn av naturreservat	1		20	20
Revidering av skötselplan naturreservat	1		40	40
Recipientkontroll inkl rapport och redovisning				60
Vattensamordningsgrupp				100
Naturvårdsgrupp				100
Externa remisser och enkäter				100
LONA-projekt				50
Samråd förhandsbesked, bygglov och strandskydd				100
Samråd planbesked och detalplaner				100
Samråd planprogram, FÖP, övriga samhällsstrategiska planeringsfrågor				40
Övrig intern samverkan				20
Miljöpolitiskt forum (i digital form)				20
Säveåns vattenråd				80
Nätverket för miljöstrategiska planeringsfrågor inom Göteborgsregionen				80
Naturvårdsgruppen inom kommunnätverken för hållbar utveckling Väst				40
Övrig extern samverkan (bl.a. Lst, VGR)				40
Kalkningsuppföljning				10
Handlingsplan för god vattenstatus 2021 - 2027				150
Naturvårdsprogram 2020 - 2025 och åtgärdsprogram				40
Inrättande av nytt kommunalt naturreservat				40
SUMMA (timmar)				1230

Tillsyn och revidering av skötselplaner

Kommunens fyra naturreservat behöver kontrolleras vilket inte gjorts sedan de inrättades. I år läggs fokus på tillsyn och revidering av skötselplan för Kvarnsjöns naturreservat. Skötselplanen kommer att ses över i samarbete med parkenheten som ansvarar för förvaltningen av naturreservatet.

Recipientkontroll

Recipientkontrollen har genomförts två gånger årligen de senaste 10 åren och bör fortgå för att vi ska få tillförlitliga mätkurvor och fånga upp trender i miljötillståndet. Recipientkontroll genomförs i bäckar, främst med inriktning på övergödning. Det finns behov att provta fler parametrar som t.ex. PFAS för att få ett bättre underlag för att utvärdera miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten och därefter eventuellt kunna ställa krav på åtgärder.

Övrig naturvård

Vattensamordningsgruppen och Naturvårdsgruppen är två förvaltningsövergripande grupper som behandlar de förvaltningsöverskridande frågorna vatten respektive natur. Dessa grupper är värdefulla forum för samverkan och samsyn och de får också specifika uppdrag från förvaltningarna.

Många externa remisser inkommer under 2021. Vattenmyndigheten i Västerhavet tar fram förvaltningsplan, åtgärdsplan och miljökvalitetsnormer för vatten 2021 - 2027, vilket berör flera verksamheter och förvaltningar inom kommunen. Havs- och vattenmyndigheten tar fram ett åtgärdsprogram för havsmiljön vilket också berör vår kommun även om vi befinner oss mer uppströms och inte direkt i kustzonen. Länsstyrelsen tar fram en handlingsplan för klimatanpassning 2021 - 2024 samt en regional handlingsplan för friluftsliv i Västra Götalands län.

De två pågående LONA-projekten drivs av Parkenheten med stöd av kommunekologen, dessa är *Biologisk mångfald i Mariedal* och *Invasiva arter*. Två LONA-projekt ska slutredovisas i år, dessa är

Natur- och kulturmiljö på Stora Torstö i Mjörn samt Analys av ekosystemtjänster i staden Alingsås.
Inga nya LONA-projekt kommer att påbörjas under 2021.

Kommunekologen deltar med naturvårdskompetens inom samhällsplaneringen och stöttar både planenheten och bygglovsenheten i deras ärenden.

Inom projekt FÖP staden har det tagits fram en Ekosystemtjänstanalys för staden Alingsås. Workshops kommer under året att genomföras med samtliga medarbetare som arbetar med samhällsplanering för att sprida kunskap om ekosystemtjänstanalysen och hur den kan användas i arbetet.

Kommunekologen har tillsammans med miljöstrategen tidigare haft i uppdrag att arrangera miljöpolitiskt forum två till tre gånger per år och planen är att genomföra detta i digital form 2021.

Säveåns vattenråd är ett samverkansorgan där en samling aktörer gemensamt diskuterar aktuella vattenfrågor och försöker skapa en samsyn och ett helhetsperspektiv på vattenresurserna inom Säveåns avrinningsområde. Alingsås kommun deltar med en tjänstemannarepresentant med ersättare samt med en politisk representant med ersättare, i Säveåns vattenråd.

Nätverket för miljöstrategiska planeringsfrågor inom Göteborgsregionen har för närvarande fokus på att genomföra LONA-projektet Grön infrastruktur i Göteborgsregionen. Projektet syftar till att fördjupa och komplettera de analyser som länsstyrelserna tagit fram i de regionala handlingsplanerna för grön infrastruktur.

Kommunnätverket för hållbar utveckling samordnas av Energikontor Väst. Fokus ligger på strategiskt miljö- och naturvårdsarbete samt rättvis och etisk handel kopplat till: de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, Klimat 2030 samt åtgärdsprogrammet Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland. Kommunekologen deltar i Naturvårdsgruppens nätverksträffar.

Kalkning av sjöar och våtmarker i Alingsås samordnas av Göteborgsregionen. Länsstyrelsen upprättar en kalkningsplan och Alingsås kommun är med och finansierar. Syftet med kalkningsuppföljningen är att få kunskap om vilka sjöar som kalkas, hur mycket det kalkas och vad det kostar.

Handlingsplan för god vattenstatus ska uppdateras och omarbetas. Den tidigare versionen gäller för 2016 - 2021. Eftersom Vattenmyndigheten i Västerhavet nu kommer med ny förvaltningsplan, åtgärdsplan och miljökvalitetsnormer för vatten 2021 - 2027 behöver vi ta hänsyn till detta i Alingsås handlingsplan. Handlingsplanen behöver också fördjupas gällande vattenförekomsterna.

Naturvårdsprogram 2020 - 2025 behöver under 2021 kompletteras med ett åtgärdsprogram som blir antaget av KF och arbetet med åtgärderna ska sedan följas upp.

Utredningen som initierades under 2019 om att eventuellt inrätta ett nytt kommunalt naturreservat kommer att fortsätta. Nästa steg är att ta kontakt med markägarna vilket är ett omfattande arbete då det är många markägare och dessutom många outredda samfälligheter.

Livsmedel

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Planerad tillsyn livsmedelsverksamheter	400	4 tim	1600	1600
Uppföljande kontroll vid brister i planerad tillsyn	45	3 tim	135	135
Tillsyn tillfälliga tillställningar (t ex festivaler)	3	20 tim	60	60
Klagomål och misstänkta matförgiftningar	35	4 tim	140	70
Nationella matlarm (RASFF)	20	5 tim	100	100
Projekt prioriterade i nationella kontrollplanen	2-4	25-50 tim	140	40
Registrering av nya verksamheter	50	2 tim	100	100
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t ex förelägganden, riskklassning, inventeringar, överklaganden, ändringar i verksamheter och rapportering till Livsmedelsverket)			950	950
Ny riskklassning av alla verksamheter	400	1,5 tim	-	0
Samverkan internt och externt för att uppnå samsyn och rättssäkerhet			950	950
Kontrollplan, beredskapsplan, kompetensutvecklingsplan, provtagningsplan, svar på remisser	ca 6	5 -15 tim	100	90
Informationskampanjer	2-5	30-75 tim	150	0
SUMMA (timmar)			4425	4095

Under 2020 - 2022 är de nationella fokusområdena för livsmedelskontrollerna säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och information i livsmedelskedjan. I Livsmedelsverkets nationella kontrollplan konkretiseras fokusområdena i operativa målen. Miljöskyddsnämnden har valt att verksamheten ska arbeta med tre av målen under 2021. Kontrollerna genomförs i samband med ordinarie kontroller hos verksamhetsutövarna.

- Skötsel och underhåll av reservoarer (operativt mål 3): Offentlig kontroll vid distributionsanläggningar (mer än 100 m³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.
- Spårbarhet ägg (operativt mål 6): Offentlig kontroll för att verifiera att spårbarhet finns för ägg. I förekommande fall ska kontroll i butik också verifiera påståenden om svenskt ursprung.
- Tillsatser - användning, spårbarhet, halt, korrekt märkning (operativt mål 12): Offentlig kontroll för att verifiera att endast godkända livsmedelstillsatser inom grupperna färgämnen och sötningsmedel används, och inom tillåtna halter i godis, isglass, läsk och liknande drycker som främst riktar sig till barn.

Under året planerar verksamheten att delta i miljösamverkan Västra Götalands projekt "Redlighet fisk på restaurang" där vi under 2020 även deltagit i det förberedande arbetet inför den operativa delen som genomförs nu under 2021. Miljöskyddsnämndens tidigare beslutade projekt glutenfria rätter i skola och förskola där provtagningen fick ställas in under 2020 på grund av pandemin kommer också att slutföras under året.

Beredskap finns också för provtagning i samband med misstänkta matförgiftningar.

Under 2021 kommer miljöskyddskontoret att genomföra cirka 400 planerade kontroller fördelade på cirka 285 livsmedelsanläggningar. De verksamheter som enligt riskklassningen har minst tre kontrolltimmar per år kommer att kontrolleras vid mer än ett tillfälle under året. I de fall det finns avvikelser kan det bli aktuellt med uppföljande besök och förelägganden.

Kontrollmetod beror till stor del på typ av livsmedelsverksamhet och är styrt i regelverket. Kontroll kan ske med revision (helt administrativ), inspektion och provtagning. Under 2020 har vissa inspektioner på plats ersatts av telefonintervjuer på grund av pandemin. Vi

Samtliga anläggningar som periodiserats till kontroll under 2021 kommer även att kontrolleras för grundläggande delar som t ex hygien, rutiner och egenkontrollprogram. I hygienkontrollen ingår minst en provtagning per år för att verifiera att hygienrutinerna har fått avsett resultat.

Hälsoskydd, strandskydd och fysisk planering

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Tillsyn anmälningspliktiga hygienlokaler (t ex inomhusbad, tatuerare, akupunktörer, fotvårdare, solarier mm)	34	2,5 tim	85	85
Tillsyn av övriga hygienlokaler (t ex massörer, frisörer, nagelvård mm)	60	4 tim	120	240
Tillsyn anmälningspliktiga offentliga lokaler (t ex skolor, förskolor, fritids)	70	7 tim	490	490
Tillsyn övriga offentliga lokaler (t ex äldreboenden, migrations- och gruppboenden, hotell, , motionsanläggningar)	-	-	270	45
Tillsyn offentliga miljöer (strandbad)	10	4 tim	50	50
Tillsyn radon bostäder	75	-	100	150
Övrig tillsyn av fastighetsägare, flerbostadshus	55	-	0	0
Tillsyn smittskydd serveringsställen (pga covid19)	40	2,5 tim	100	100
Tillsyn strandskydd - projekt och tips	1	-	400	740
Tillsyn rökfria miljöer - projekt	1	-	150	150
Tillsyn luftföroreningar - projekt	1	-	80	80
Handläggning anmälan av ny verksamhet	10	5 tim	50	50
Klagomål boendemiljö, flerbostadshus	60	6 tim	360	360
Klagomål övrigt	35	4 tim	140	140
Samråd detaljplaner	20-30	14 tim	350	350
Samråd bygglov, rivnings- samt marklov	750	0,3 tim	225	225
Samråd utbyggnad E20	3	-	50	50
Samråd strandskyddsdispenser	50	1 tim	50	50
Svar övriga remisser	35	2 tim	70	70
Kontrollrelaterat administrativt arbete (t ex förelägganden, överklaganden, uppdatera register över verksamheter)		-	150	150
Samverkan intern och externt för samsyn, kontrollstöd, nätverk		-	100	100
Informationskampanjer	1-2	40-80 tim	80	80
SUMMA (timmar)			3470	3755

Hygienverksamheter

På anmälningspliktiga hygienverksamheter gjordes ingen tillsyn 2020. De kommer därför alla att få kontroll under 2021 men särskilt fokus kommer att vara på tatuerare och fotvårdare. För övriga hygienverksamheter kommer två projekt att genomföras varav det ena kommer att fokusera på verksamheter med ansiktsbehandlingar. Fokus för det andra projektet kommer att bestämmas under året. Vad som prioriteras beror till viss del på pandemins utveckling under året. Det som framförallt ska kontrolleras är egenkontroll, rutiner, tillgång till hygienutrymmen, risk för smitta, riskbedömning för miljö och hälsoskydd och städning Tillsynen bedrivs i projektform med två – fyra inspektörer och genomförs under en samlad period under året.

Bostäder

Under 2021 kommer radontillsynen av flerbostadshus att prioriteras. Målet är att totalt 98% av flerbostadshusen har en radonmätning vid utgången av 2022. Eftersom mätningarna görs bara under vinterhalvåret sätts målet till 2022. Under 2021 ska fastighetsägare kontaktas om att påbörja mätningar och eventuella åtgärder som behöver genomföras vid höga halter. Pågående ärenden ska också prioriteras så att eventuella åtgärder och nya mätningar efter åtgärder genomförs.

I år kommer inget riktat projekt mot fastighetsägare att genomföras. Det har genomförts under tidigare år, dels som tillsyn och dels som informationskampanj till fastighetsägare av flerbostadshus för att förebygga problem med buller, mögel- och fuktskador, skadedjur med mera. Antalet klagomål på inomhusmiljön i bostäder har sjunkit och bedömningen är att området kan prioriteras lägre under 2021. Klagomålsärenden kommer att hanteras.

En informationskampanj om hur man kan förebygga problem med fiskmåsar ska däremot genomföras till fastighetsägare då det är återkommande klagomål om detta varje vår och försommar. I övrigt så prioriteras också ärenden som rör klagomål på inomhusmiljön i bostäder.

Offentliga lokaler

Inom offentliga lokaler prioriteras skolor och förskolor. Under 2020 genomfördes ett projekt om kemikalier i skolan och förskolan t ex i leksaker och annan utrustning. Under 2021 kommer verksamheternas egenkontroller att vara prioriterade tillsammans med uppföljningar av förra årets projekt.

Offentliga miljöer

Inom offentliga miljöer fortsätter övervakningen av luftföroreningar. Kontrollerna genomförs genom provtagning. Tack vare en stadig förbättring under de senaste åren kan mätningarna av bensen upphöra tillsvidare. Alingsås har blivit utvalt av Luft i Väst att få mätningen av NO₂ genomförd och bekostad på en plats under 2021. I övrigt så fortsätter mätningarna av NO₂ och partiklar på totalt fem platser som bedöms som särskilt utsatta i Alingsås.

Under sommaren sker tillsyn av Alingsås åtta kommunala strandbad. Tillsynen sker främst genom uppföljning av analysresultat och beslut om eventuella åtgärder eller badförbud. Kultur och fritidsförvaltningen som sköter strandbaden ansvarar för provtagning och bedömning av algförekomst. Ur hälsoskyddssynpunkt är det viktigt att strandbaden fungerar i en kommun där många människor, och särskilt barn använder dessa under sommaren.

Under 2020 gjordes en lite större insats inom offentliga miljöer som enligt lag ska vara rökfria. Skyltning och efterlevnad kontrollerades. Resultatet var bra och det är inte några överhängande problem med rökning på allmänna platser. För att hinna utföra tillsyn inom andra verksamhetsområden som t ex hygienverksamheter och strandskydd kan den här tillsynen därför komma att prioriteras ner vid behov. Kontrollerna kan i viss mån samordnas med tillsynen av serveringstillstånd för alkohol och smittskyddsåtgärder för att förhindra smitta av covid19.

Strandskydd

Strandskyddstillsynen kommer att prioriteras under 2021 dels för att Alingsås är expansivt och det därför finns en vilja att ta fram fler detaljplaner i sjönära lägen och dels för att det finns ett behov av uppföljning utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv.

Strandskyddet är viktigt för allmänhetens rörlighet i strandområden både på land och i vattnet. Det är också viktigt för att skydda växt och djurlivet. Lagen är restriktiv och det krävs god och pedagogisk information samt en tillräcklig tillsyn. Det krävs också en god hantering i de fall felaktiga byggnationer hittas som måste åtgärdas eller tas bort av fastighetsägaren. Målet för årets tillsyn är också att strandskyddstillsynen ska uppfattas som relevant, tillförlitlig och rättvis.

Under 2021 kommer inventering och tillsyn av de områden där kommunen vill ta fram detaljplaner eller områdesbestämmelser att prioriteras i första hand. Därefter pågående ärenden och akuta klagomål/tips och i tredje hand en fortsatt inventering av Mjörns strandområden.

Alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Aktivitet	Antal	Tid per styck (snitt)	Bruttobehov i BU (timmar)	Tillsynsplan 2021
Handläggning serveringstillstånd alkohol inklusive ändringar i befintliga tillstånd	40	8 tim	330	240
Handläggning tillstånd försäljning tobak och e-cigarett	10	10 tim	100	80
Registrering försäljning folköl	5	2 tim	10	10
Tillsyn servering alkohol	60	5,5 tim	330	220
Tillsyn försäljning tobak	30	4 tim	120	120
Tillsyn försäljning folköl	20	3 tim	60	30
Tillsyn försäljning receptfria läkemedel	20	5 tim	100	100
Projekt kontrollköp tobak och folköl	1		80	80
Granskning restaurangrapporter	30	1,3 tim	40	30
Samverkan internt och externt	-	-	120	120
Informationskampanjer	2-3	15-25 tim	50	50
SUMMA (timmar)			1340	1080

Handläggning av tillståndsansökningar för att servera alkohol utgör en lika stor del som tillsynen och är helt händelsestyrd. Tillsynen av de företag som har serveringstillstånd för alkohol är planerad. Alla företag med tillstånd genomgår varje år en grundläggande kontroll av att villkoren i tillståndet uppfylls och att verksamheten fungerar praktiskt t ex att alkohol inte serveras till minderåriga.

Handläggningen av tillstånd för att sälja tobak och e-cigarett är helt händelsestyrd men beräknas ligga runt tio tillstånd ansökningar under året. I den planerade tillsynen kontrolleras villkoren i tillståndet. Det är inte ett lagkrav att genomföra så kallade provköp men det är ett bra sätt att ta reda på om reglerna efterföljs i praktiken. Därför planeras ett projekt med provköp at genomföras under 2021.

Folköl får säljas efter registrering hos miljöskyddskontoret. Ansökan om registrering är händelsestyrd. Därutöver genomförs planerad tillsyn i butikerna. Den tillsynen samordnas med tillsynen av tobak.

Alla försäljningsställen som säljer receptfria läkemedel kommer att få ett besök på plats under 2021.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling sker kontinuerligt genom deltagande vid exempelvis länsstyrelsens tillsynsvägledningsseminarier. Specialanpassade utbildningar och handläggarstöd tillhandahålls ofta av Miljösamverkan Västra Götaland som driver olika projekt av intresse för kommunerna. Även utbildning som ges av de statliga myndigheterna ger en väl anpassad kompetensutveckling i kombination med andra kurser inom olika specialistområden. En separat kompetensutvecklingsplan kommer att tas fram för 2021. För varje medarbetare fastställs en individuell kompetensutvecklingsplan i medarbetaröverenskommelsen som tas fram i mars varje år.

Avtal och samverkan

Miljöskyddskontoret deltar i olika samverkansgrupper inom Göteborgsregionen och Miljösamverkan Västra Götaland. Genom dessa samarbeten kan mycket gemensamt informations- och tillsynsmaterial tas fram med gemensamma resurser. Exempelvis använder sig kontoret av Miljösamverkans tillsynshandledningar och checklistor. Viss tillsyn görs tillsammans med miljökontor i andra kommuner. Exempel på detta är samarbetet som sker inom Luft i Väst och Göteborgs luftvårdsprogram och det planerade tillsynsprojektet för bekämpningsmedel. Under 2021 kommer miljöskyddskontoret att fortsätta att delta i nätverket "Samverkan kring Föreade områden".

Miljöskyddskontoret deltar tillsammans med samhällsbyggnadskontoret i Göta älvs vattenvårdsförbund. Genom avtal med Västra Götalandsregionen har nämnden tillgång till miljömedicinsk expertis genom att Yrkes- och miljömedicinska avdelningen vid SU kan konsulteras. Här kan också apparatur och mätinstrument som vi inte själva äger hyras för en rimlig avgift. Ramavtal för analystjänster upphandlas av upphandlingsenheten i kommunen.

Miljöskyddskontoret är också medlemmar i Ecos användarförening där vi driver utvecklingsfrågor gemensamt med andra användarkommuner.

Uppföljning

Uppföljning av verksamheten sker genom tidredovisning och avstämning av verksamheten mot tillsyns- och verksamhetsplanen. Nyckeltal för miljöskyddsnämndens mål följs också upp vid del- och årsbokslut. Uppföljning av verksamhetsplanen redovisas för miljöskyddsnämnden i samband med kommunens delårsbokslut samt årsbokslut.

Skulle större avvikelse i verksamhetsplanen uppstå krävs beslut om ändring/prioritering i verksamhetsplanen av nämnden. Mindre avvikelser beslutas av avdelningschef och rapporteras till nämnden.